Privacy goed geregeld

Gouda (Westergouwe), 1 februari 2018

VESA Network Solutions

VESA NETWORK SOLUTIONS

Wat is privacy?

- Ruimtelijke → heeft betrekking op eigen werkplek
- Relationele → vertrouwelijke info die wordt geuit op bv. social media
- Informationele → verwerking persoonsgegevens
- Lichamelijke integriteit → alcohol- en drugstest

Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVG)

Persoonsgegeven:

VESA NETWORK SOLUTIONS

- Elk gegeven dat informatie bevat over een natuurlijk persoon
- Gegevens die een persoon identificeerbaar maken

Bijzonder persoonsgegeven:

- Genetische gegevens (overgeërfd of verworven - analyse monster)
- Biometrische gegevens (gezichtsafbeeldingen of vingerdrukgegevens)
- Gegevens over gezondheid (ook over verleende gezondheidsdiensten)

Pseudonieme data

“persoonsgegevens die niet kunnen worden toegeschreven aan een specifiek persoon zonder het gebruik van aanvullende informatie (bv. algoritmen, koppeling database)".

Doel:

VESA NETWORK SOLUTIONS

- Risico’s verminderen
- Helpen verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers verplichtingen na te komen
- Indien aantoonbaar niet-identificeerbaar: art. 15 t/m 20 AVG n.v.t. (informatie, toegang, rectificatie en wissing persoonsgegevens)

Pseudonieme data

Voorwaarden:

- Aanvullende info wordt afzonderlijk bewaard
- Technische- en organisatorische maatregelen waarborgen Niet bedoeld om

  gegevensbeschermingsmaatregelen uit te sluiten

Verschil pseudonimisering en anonimisering:

VESA NETWORK SOLUTIONS

- **Pseudonimisering** (encryptie) → mogelijkheid tot omkeerbaarheid → Persoonsgegeven → Privacywetgeving is van toepassing
- **Anonimisering** (randomisatie en generalisatie) → onomkeerbaar → Privacywetgeving niet van toepassing (er kan geen individu uit dataset worden gehaald, gegevens te linken aan een individu, info worden gehaald over individu).

(Geautomatiseerde) verwerking persoonsgegevens

Elk gegeven over een geïdentificeerde of identificeerbaar natuurlijk persoon.

Voorbeelden gegevensverwerking:

- Verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, doorzenden, verspreiden, beschikbaar stellen, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, afschermen, uitwissen en vernietigen van gegevens.

Op passende manier beveiligen door technische en organisatorische beschermingsmaatregelen.

Criteria:

- Stand techniek
- Aard persoonsgegevens
- Kosten tenuitvoerlegging

VESA NETWORK SOLUTIONS

Verwerking persoonsgegevens

Verwerking persoonsgegevens:

- Vastgesteld doel
- Rechtmatige grondslag

AVG stelt eisen aan:

- Bewaartermijnen
- Beveiliging persoonsgegevens

VESA NETWORK SOLUTIONS

Beginselen verwerking persoonsgegevens

- Doelbinding/ doelbeperking
- Dataminimalisatie
- Accuraat en relevant
- Niet langer dan nodig bewaren
- Afdoende beveiligd
- Verwerkingsverantwoordelijke draagt verantwoordelijkheid

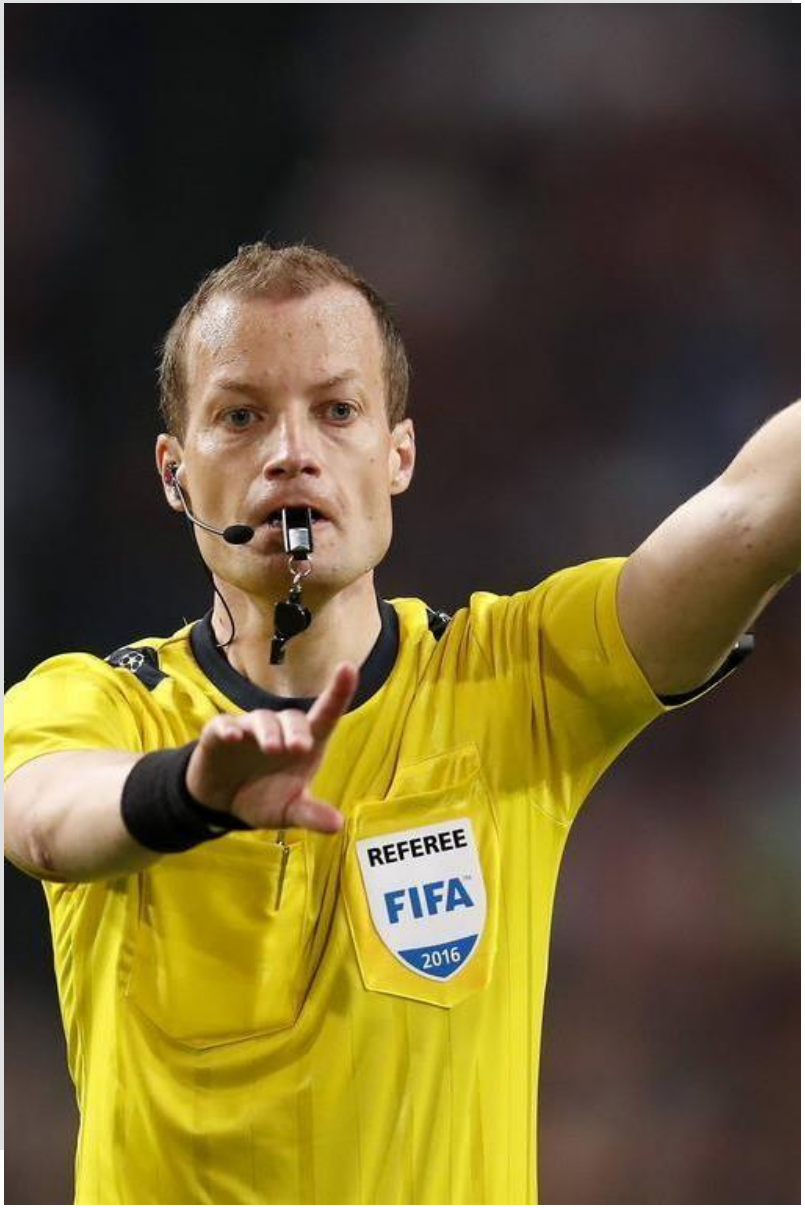

VESA NETWORK SOLUTIONS

Grondslagen verwerking persoonsgegevens

- Toestemming betrokkene
- Uitvoering overeenkomst
- Wettelijke plicht
  (bijv. aan Belastingdienst)
- Vitale belangen betrokkene
  (bijv. bij ongeval)
- Algemeen belang of uitvoering overheidstaak
- Gerechtvaardigd belang
  (belangenafweging)

NB:

Alleen de gegevens die **noodzakelijk** zijn

Toestemming

Vrijelijk gegeven, specifiek beschreven doel, geïnformeerd en ondubbelzinnige toestemming

Ondubbelzinnige toestemming

- Geen twijfel mogelijk
- Expliciete mededeling d.m.v. verklaring
  of actieve handeling
  (bijv. aanvinken op aanvinkvakje)

Twijfelachtig

- Expliciete toestemming in privacyreglement, algemene voorwaarden of door werknemer

Toestemming

- Bewijslast bij verwerkingsverantwoordelijke
- Opnieuw vragen als ander onderwerp wordt gevraagd
- Altijd intrekbaar (net zo gemakkelijk als toestemming geven)
- Melden bij Autoriteit Persoonsgegevens als intrekking leidt tot einde dienstverlening
- Bij personen < 16 jaar: toestemming ouders (redelijke inspanningsplicht om dit te controleren)

Gerechtvaardigd belang

Belangenafweging:

- Verantwoordelijke weegt eigen belang af tegenover (privacy)belang betrokkene
- Noodzakelijk voor een legitiem doel (bijv. netwerk- en informatiebeveiliging)
- Betrokkene mag (verdere) verwerking persoonsgegevens redelijkerwijs verwachten gezien relatie verantwoordelijke
- Tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert
- Recht van bezwaar voor betrokkene
- Geldt niet voor de overheid

De praktijk

- Zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens zichtbaar maken

- absoluut minimale set aan persoonsgegevens vastleggen;
- een duidelijk doel ligt ten grondslag aan de verwerkte persoonsgegevens;
- Consumenten/ werknemers te allen tijde inzicht hebben in de van hen vastgelegde gegevens;
- er ondubbelzinnige toestemming is van de betrokken consument/werknemer om de gegevens te verwerken;
- deze toestemming op elk moment ingetrokken kan worden;
- er bij voorkeur getest wordt met **gepseudonimiseerde** data;
- de omvang van de gebruikte testset aansluit bij het beoogde doel.

VESA NETWORK SOLUTIONS

Kopiëren van ID-bewijzen

Geen kopie

maar hoe dan wel?

- In- of uitlener moet zelf identiteit werknemer controleren
- Alleen overschrijven en geen kopie maken
- Tenzij: inleenkrachten buiten EER (dan kopie ID-bewijs verplicht)
- Onderaannemers of uitleners mogen BSN-nummer werknemer verstrekken aan inlener/aannemer

VESA NETWORK SOLUTIONS

Bewaartermijnen

- Niet langer bewaren dan noodzakelijk
- Bewaartermijnen bedoelde wetgeving aanhouden:
  a) ID-bewijs en loonbelastingverklaring 5 jaar
  b) burgerlijke staat werknemer 7 jaar
  c) overige gegevens meestal 2 jaar
- Anders: kijken hoelang de gegevens nodig zijn voor het doel waarvoor deze zijn verzameld of gebruikt
- Persoonsgegevens vernietigen of anonimiseren als bewaartermijn is verstreken of niet meer noodzakelijk is

Personeelsdossier

Werkgevers:

- Zijn verantwoordelijk voor de juistheid en nauwkeurigheid persoonsgegevens
- Moeten werknemers informeren waarom zij hun gegevens verzamelen
- Moeten de gegevens beveiligen
- Mogen de gegevens niet langer bewaren dan noodzakelijk
- Moeten werknemers de mogelijkheid bieden hun gegevens in te zien en eventueel te corrigeren of laten verwijderen
- Bij digitalisering dossier originele papieren dossier pas verwijderen bij goede beveiliging

Partijen en rollen (verwerking persoonsgegevens)

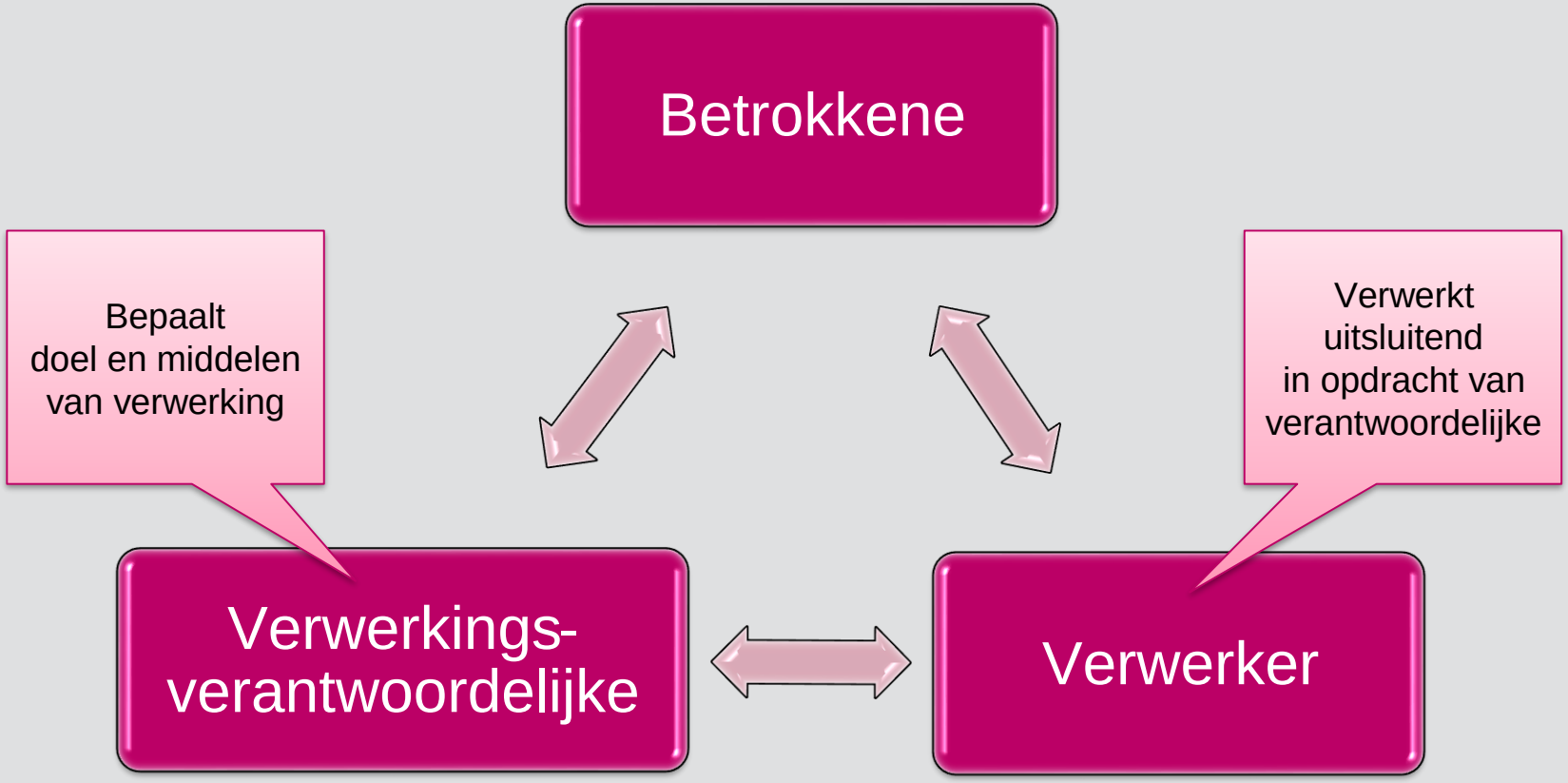

Verschil tussen verwerker en (mede)verwerkingsverantwoordelijke

Verwerker

- Opdracht tot verwerken van gegevens (bv. salarisadministrateur)
- Opdrachtgever blijft verantwoordelijk
- Verplicht verwerkersovereenkomst aan te gaan (voor meldplicht)

(Mede)verwerkingsverantwoordelijke

- Inkoop van diensten (ene partij levert op kosten van andere partij diensten) bv. woningbouwvereniging geeft lijst bewoners aan installateur i.v.m. schoonmaken ketels
- Beide partijen (mede)verantwoordelijk
- Verdeling verantwoordelijkheden vastleggen
- Meldplicht door verantwoordelijke

NB: VESA Network Solutions beschikt over **model** verwerkersovereenkomst - en een modelregeling gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken (op aanvraag)

VESA NETWORK SOLUTIONS

Subverwerkers

- Inschakelen derden mag alleen na toestemming verwerkingsverantwoordelijke
- Verwerker moet dezelfde verplichtingen uit de verwerkersovereenkomst voortzetten naar de sub-verwerker
- Verwerker volledig aansprakelijk voor het nakomen van de verplichtingen tegenover verwerkingsverantwoordelijke
- Verwerker wordt als verwerkingsverantwoordelijke beschouwd wanneer het de doeleinden en de middelen gaat bepalen

Doorgifte naar niet-Europese landen

Doorgifte persoonsgegevens toegestaan als:

- EC het veilig acht
- Instrument tussen overheden
- Artikel 47 Binding Corporate Rules (BCR)
- Modelcontract opstellen
- Er een gedragscode geldt (art. 40 BCR)
- Het is gecertificeerd
- Verwerkersovereenkomst door toezichthouder is goedgekeurd

Wanneer datalek?

Als het nadelige gevolgen kan hebben bij:

- Tekortschietende beveiligingsmaatregelen
- Hack van een ICT-systeem
- Verlies of diefstal USB-stick, mobiele telefoon etc.
- Menselijke factoren bv. verzending verkeerde e-mail
- Calamiteit: bv. Brand in datacentrum
- Gestolen laptop

VESA NETWORK SOLUTIONS

Passend beschermingsniveau

- Adequaat en tijdig kunnen reageren op incidenten
- Vertrouwelijkheid, beschikbaarheid en integriteit waarborgen
- Voorkomen (wachtwoorden instellen of cryptografische verwerking)
- Detecteren bv. het loggen van het gebruik van bestanden
- Het beperken (bv. door het op afstand wissen van gegevens)
- Herstellen (bv. door het maken van back-ups

VESA NETWORK SOLUTIONS

Passend beschermingsniveau

Betrouwbaarheidseisen

- Beschikbaarheid: waarborgen dat *geautoriseerde* gebruikers op de *juiste* momenten toegang hebben tot informatie;
- Integriteit: waarborgen van de *juistheid, tijdigheid en volledigheid* van informatie en verwerking;
- Vertrouwelijkheid: waarborgen dat informatie *alleen toegankelijk* is voor degenen die daarvoor is *geautoriseerd*;
- Controleerbaarheid: met voldoende zekerheid vaststellen dat aan eisen zijn voldaan

VESA NETWORK SOLUTIONS

Passende beschermingsniveau

Ook bij:

- Versleutelde verbindingen;
- Beveiligde databases
- ACL/ authenticatie, logfiles en BYOD

Advies:

- Eisen stellen aan betrouwbaarheid;
- Technische en/of organisatorische maatregelen treffen;
- Controle hierop inbouwen
- Beveiligingsmaatregelen periodiek onder de loep nemen of ze nog wel in lijn zijn met de techniek en zonodig aanpassen;

VESA NETWORK SOLUTIONS

Melding persoonsgegevens

- Persoonsgegevens van gevoelige aard
- Aard en omvang leidt of kan leiden tot ernstige nadelige gevolgen
- Geldt voor alle verantwoordelijken verwerking persoonsgegevens bv. van klanten, personeel of opdrachtgevers
- Datalek binnen 72 uur melden soms bij betrokkene en bij Autoriteit Persoonsgegevens: www.datalekken.autoriteitpersoonsgegevens.nl
- Verplicht overzicht bijhouden over mogelijke gevolgen en genomen maatregelen

VESA NETWORK SOLUTIONS

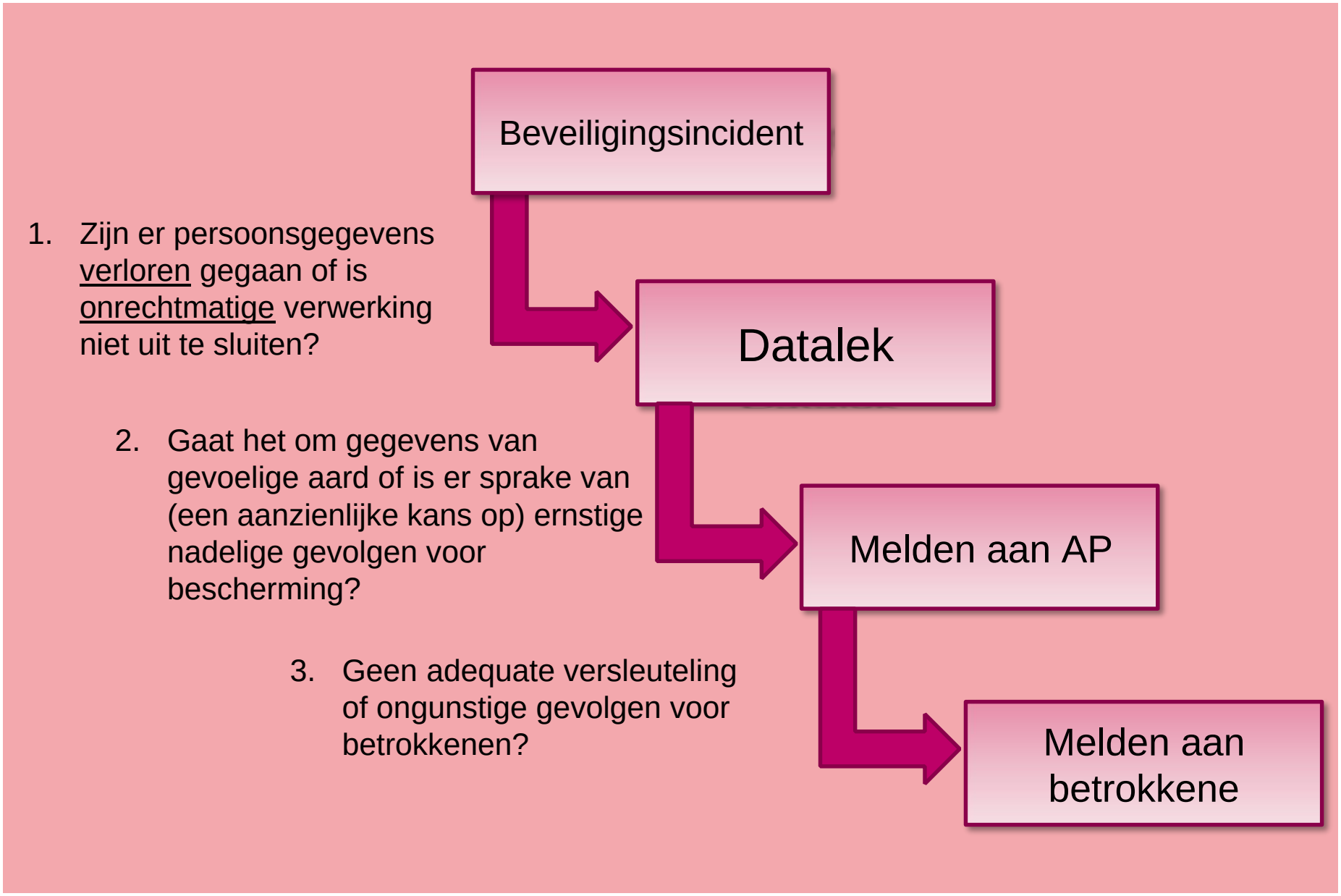

Privacy by design en privacy by default

Gegevensbescherming door ontwerp en standaardinstellingen

Privacy by design:

Al bij de ontwikkeling van produkten en diensten (informatiesystemen) moeten er privacy-verhogende maatregelen worden getroffen.

Privacy bij default:

Privacy is een standaardinstelling van een programma, app, website, dienst of apparaat.

VESA NETWORK SOLUTIONS

Verwerkingsregister > 250 werknemers

<u>Doel:</u>

Documenteren van alle verwerkingen binnen organisatie

- Schriftelijk of elektronisch
- Zowel voor verantwoordelijke als verwerker verplicht

Geen meldingsplicht

- Inzageplicht op verzoek toezichthouder

Ook register bij < 250 werknemers wanneer:

- Stelselmatige verwerking (bijzondere) persoonsgegevens
- Verwerking risico voor betrokkene inhoudt

Verwerkingsregister

Registratie per verwerkingsactiviteit verantwoordelijke en verwerker

- De naam en contactgegevens van de (gezamenlijke) verantwoordelijke,
  (verwerker) en de Functionaris Gegevensbescherming (de FG)
- De doeleinden voor gegevensverwerking
- Een beschrijving van de categorieën betrokkenen en categorieën persoonsgegevens
- De categorieën ontvangers van de gegevens (inclusief landen)
- De beoogde bewaartermijnen en
- een algemene beschrijving van de beveiligingsmaatregelen
- Inschatting risiconiveau (verhoogd of normaal)

VESA NETWORK SOLUTIONS

Privacy Impact Assessment (PIA)

Wat is PIA?

- Instrument om vooraf de privacy-risico's van gegevensverwerking in kaart te brengen
- Maatregelen nemen om risico's te verkleinen

Wanneer PIA?

Verwerking verhoogd privacy-risico voor betrokkene

VESA NETWORK SOLUTIONS

Privacy Impact Assessment (PIA)

In ieder geval verplicht bij:

- Beoordelen van mensen op basis van persoonskenmerken
- Grootschalige en systematische monitoring openbare toegankelijke ruimtes
- Gebruik nieuwe technologieën
- Gekoppelde database
- Grootschalige gegevensverwerking
- Geautomatiseerde besluitvorming (rechtsgevolg)
- Blokkering contract, dienst of recht
- Gevoelige gegevens (bv. financieel)
- Doorgifte persoonsgegevens buiten EU

VESA NETWORK SOLUTIONS

Inhoud en consultatie PIA

In ieder geval omschrijven in PIA:

- Omschrijving uit te voeren verwerkingen
- Beoordeling noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit
- Een risicoanalyse
- Maatregelen preventie risico's

<u>Verplichte Consultatie</u>

- Uit PIA blijkt hoge risico's die niet direct oplosbaar zijn
- Toezichthouder reageert binnen acht weken

Privacy Impact Assesment

- Niet voor bestaande verwerking tenzij:
- Verwerking verandert voor ander doel of nieuwe technologie
- Omgeving verandert: bv. Gevolgen van bep. Beslissingen zijn belangrijker geworden

Advies:

Bij bestaande verwerking na 3 jaar (vanaf 25 mei 2018) PIA

Bij nieuwe verwerkingen gelijk indien noodzakelijk

VESA NETWORK SOLUTIONS

Functionaris gegevensbescherming (FWG)

Houdt toezicht op toepassing en naleving AVG

Verplicht bij:

- > 250 werknemers
- Verwerking wordt verricht door overheid (behalve gerecht)
- Vereiste regelmatige en stelselmatige observatie van betrokkenen
- Grootschalige verwerking bijzondere persoonsgegevens
- Persoonsgegevens strafbare feiten en veroordelingen (stappenplan maken)

VESA NETWORK SOLUTIONS

U bent kortom verplicht:

- Persoonsgegevens te beschermen
- Melden van een beveiligingsincident bij Autoriteit Persoonsgegevens en betrokkene
- Passende maatregelen te nemen
- (reparatie lek en voorkomen verdere verspreiding)
- Registratie bijhouden van beveiligingsincidenten

<u>Boete</u>

Bij overtreding maximaal € 900.000,-.

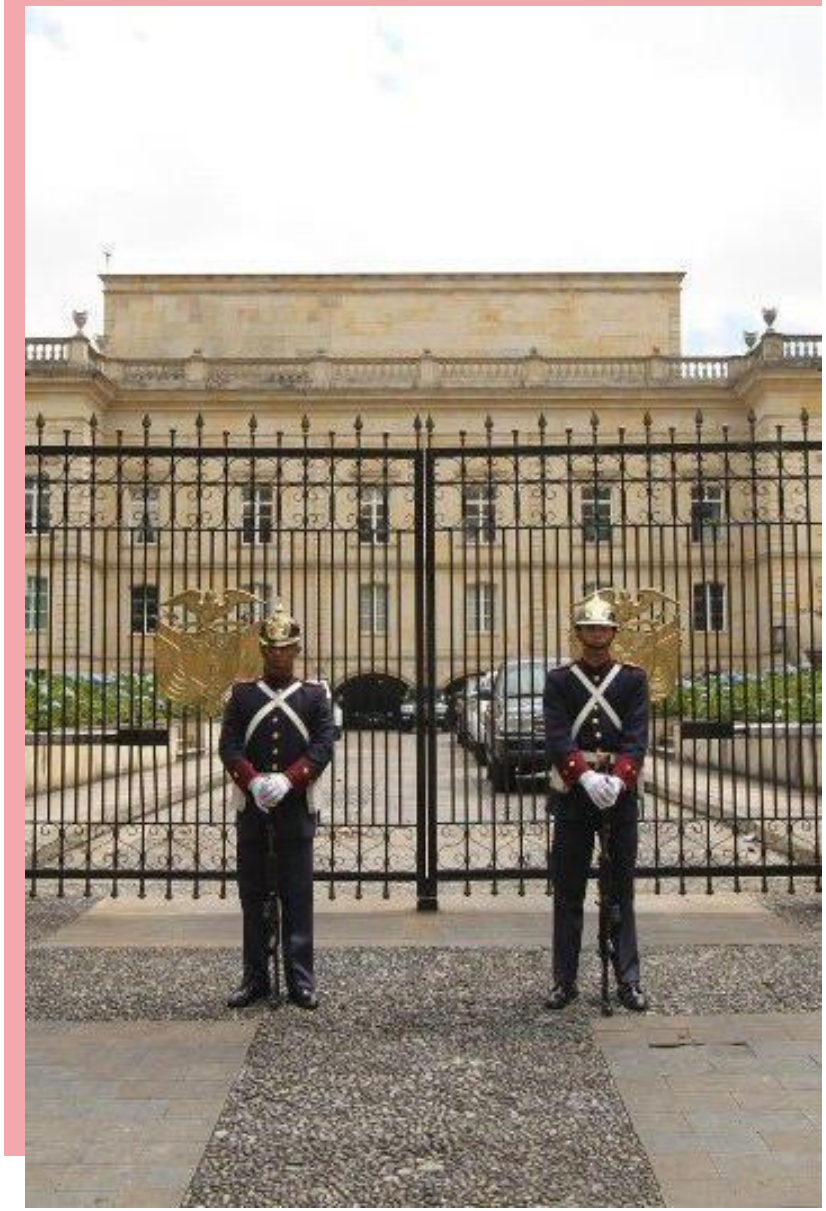

VESA NETWORK SOLUTIONS